

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА

Изборно веће Факултета политичких наука Универзитета у Београду је на седници одржаној 17. септембра 2020. године на основу покретања поступка за избор у звање Одељења за новинарство и комунологију, донело одлуку о расписивању Конкурса за редовног професора за ужу научну област Теорија културе и студије културе. Веће је именovalo Комисију за припрему реферата о пријављеним кандидатима у саставу: проф. др Јелена Ђорђевић, редовна професорка факултета Политичких наука Универзитета у Београду (у пензији), проф. др Радосав – Ратко Божовић, редовни професор факултета Политичких наука Универзитета у Београду (у пензији) и проф. др Ивана Спасић, редовна професорка Филозофског факултета Универзитета у Београду. На основу документације о пријављеним кандидатима, Комисија Наставно-научном већу Факултета политичких наука подноси

РЕФЕРАТ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА

Конкурс за једног редовног професора за област Теорија културе и студије културе објављен је 4. новембра 2020. године у публикацији о запошљавању Националне службе за запошљавање „Послови“ број 906, на страни 22.

Комисија је преузела конкурсну документацију и пријаву 23. новембра 2020. године, прегледала поднете пријаве и констатовала да се на Конкурс јавила једна кандидаткиња, Марина Симић.

Комисија је констатовала да пријава садржи све прописане елементе предвиђене Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18. - др. закон, 73/18, 67/19. и 6/20. - др. закон), Статутом Универзитета у Београду и Факултета политичких наука за избор у звање редовног професора и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду”, бр. 192 од 01.07.2016, 195 од 22.09.2016, бр. 197. од 20.03.2017, бр.199 од 16.10.2017. и бр. 203 од 21.05.2018. године).

1. Биографија кандидаткиње Марине Симић

Марина Симић је рођена у Београду, 23. априла 1978. године. Дипломирала је на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду (просек 9,44) и на Одељењу за општу књижевност и језик на групи за српску књижевност и језик са општом књижевношћу (просек 8,88). Мастер студије социјалне антропологије завршила је на Универзитету у Манчестеру, где је и докторирала на Одељењу за социјалну антропологију као стипендисткиња престижне стипендије британског Министарства просвете (Overseas Research Scholarship). Добитница је Награде Редклиф-Браун за најбоље студенте завршне године докторских студија британског Краљевског друштва за антропологију Велике Британије и Ирске (Radcliffe-Brown Award). Била је асистенткиња на Одељењу за социјалну антропологију Универзитета у Манчестеру од 2004. до 2008. године (предмети Култура и друштво I, Култура и друштво II, Култура и глобализација, Антропологија организација). На Факултету политичких наука предаје од 2010. године најпре у звању доценткиње, а затим и ванредне професорке: предаје на свим нивоима студија и ангажована је и као руководитељка мастер програма културологије.

Марина Симић је такође ангажована за извођење свих облика наставе на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду на предметима Увод у проучавање материјалне културе и културног наслеђа и Етнологска и антрополошка музеологија. Колегиница Симић предаје и на међународном мастер програму European Regional Master in Democracy and Human Rights in South East Europe, који организује Универзитет у Сарајеву и Универзитет у Болоњи. Била је и руководитељка Интердисциплинарног програма друштвених наука у Истраживачкој станици Петница (2014-2016), где је и даље ангажована као предавачица.

Марина Симић је у досадашњој каријери објавила 24 рецензирана академска рада у научним часописима, 10 нерцензираних приказа, научник критика и полемика у научним часописима и 7 радова у зборницима, односно поглавља у књигама. Колегиница Симић је објавила две научне монографије: *Космополитска чежња: етнографија српског постоцијализма* и *Онтолошки обрт: увод у културну теорију алтеритета*, а за ову прву је добила Награду Душан Бандић Етнографског института САНУ за најбољу књигу из етнологије и антропологије на српском језику у 2013. и 2014. години. У досадашњој каријери своје радове је презентовала је на 21 домаћој и међународној конференцији.

Колегиница Марина Симић је такође уредила три специјална издања у часописима. То је специјално издање часописа *Генеро* (2010) на тему „Род и

(пост)социјализам) и два специјална издања *Гласника Етнографског института САНУ* на теме „Антропологија државе“ (2017) и „Теоријско наслеђе Питера Бергера и „Томаса Лукмана“. Такође је објавила и две књиге поезије и ауторка је оперских либрета, који су извођени у земљи и иностранству.

Научне монографије

- Simić, Marina. 2020. *Ontološki obrt: uvod u kulturnu teoriju alteriteta*. Novi Sad: Mediterran publishing.
- Simić, Marina. 2014 *Kosmopolitska čežnja: etnografija srpskog postsocijalizma*. Beograd: Centar za studije kulture FPN i Čigoja štampa.

Радови у научним часописима

- Simić, Marina i Milica Skočajić. 2020. Istraživanje rodnih politika “odozdo” – etnografija centra za socijalni rad. *Antropologija* 20(3)
- Simić, Marina. 2019. Music of the Others. Locating the (Turbo-) Folk Critique. *Contemporary Southeastern Europe* 6(2): 22-37.
- Simić, Marina. 2019. Social construction of (post)postsocialist reality: ethnographic research into the everyday. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 67(1): 121-134.
- Simić, Marina i Ivan Simić. 2019. “Who should care about our children?”: public childcare policy in Yugoslav socialism and its Serbian aftermath. *Journal of Family History* 44(2): 145–158.
- Simić, Marina. 2018. “(Not) Turning in the Widening Gyre”: (Im)possibility of Ontological turn in Eastern Europe. *Anthropological Notebooks* 24(2): 61–73.
- Симић, Марина. 2018. Хетеростеротипи у приповеткама Стевана Сремца: оглед из домаће имагологије. *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 66(2): 469-488.
- Симић, Марина и Даница Јовић. 2018. Антропологија и фолклористика: проблем тумачења фолклорног дела и теорија Алфреда Гела. *Гласник Етнографског института САНУ* 66(2): 303-318.
- Simić, Marina. 2018. Teaching postsocialism in a postsocialist country: everyday as a source of the political. *Genero* 22: 143-161.
- Симић, Марина. 2017. Антропологија државе: поглед на постсоцијализам. *Гласник Етнографског института САНУ* 65(1): 15-29.
- Simić, Marina. 2017. Muzealizacija socijalističkog nasleđa: preliminarна antropološka analiza Muzeja istorije Jugoslavije. *Genero* 21: 117-135.
- Simić, Marina. 2016. Moral (dis)order and social anomie: concepts of community and society in post-socialist Serbia. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 64(1): 93-105.
- Simić, Marina. 2014. Studije kulture i antropologija: sudar titana ili narcizam malih razlika? *Genero* 18: 89-108.
- Simić, Marina. 2014. On the Border with Culture: or who are the “Green” Natives. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 62(1): 87-98.
- Simić, Marina. 2012. When money is not enough: selling and shopping in Novi Sad. *Ethnologia Balkanica* 16: 73-91.
- Simić, Marina. 2010. Locating cosmopolitanism: practicing popular culture in post-socialist Serbia. *Der Donauraum* 51 (3-4): 345-363.

- Simić, Marina. 2010. Fieldwork Dilemmas: Problems of Location, Insiderhood and Implicit Discourses. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 58(2): 26-39.
- Симић, Марина. 2010. Вид и виђење: режими знања и апропријација других у етнографским музејима и етнографском филму. *Гласник Етнографског института САНУ* 58(1): 85-100.
- Simić, Marina. 2008. The State and Modernity as Anthropological Topics: a Very Short Introduction. *Etno-antropološki problemi* 3(3): 189-201.
- Симић, Марина. 2007. *Exit* у Европу: популарна музика и политике идентитета у савременој Србији. *Култура* 116-117: 98-122.
- Simić, Marina. 2006. Displaying Nationality as Traditional Culture in the Belgrade Ethnographic Museum: Exploration of a Museum Modernity Practice. *Glasnik Etnografskog Instituta SAU* 54: 305-318.
- Simić, Marina. 2006. "Capturing the Past": An Anthropological Approach to the Modernist Practices of the History Production in the Ethnographic Museums. *Glasnik Etnografskog Muzeja* 70: 25-41.
- Simić, Marina. 2006. Adornment as Bodily Practice: From Adornment and Fashion to Style. *Rad Muzeja Vojvodine* 47/48: 225-232.
- Симић, Марина. 2005. Да ли су сви антрополози (још увек) књижевници?: кратак преглед антрополошких приступа проблему књижевности и антропологије. *Зборник Матице Српске за књижевност, језик и уметност* 53(1): 549-560.
- Симић, Марина. 2004. Конструкција идентитета једног фудбалског клуба на примеру ФК Обилића. *Гласник Етнографског Института САНУ* 52: 67-80.

Поглавља у књигама и зборницима радова

- Simić, Marina. 2019. Američke i srpske studije kulture: susreti na margini. U *Sjedinjene američke države u društvenim i humanističkim naukama u Srbiji*, ur. Radina Vučetić, 217-227. Beograd: Institut ekonomskih nauka i Filozofski fakultet.
- Simić, Marina. 2018. Consuming "Others": Post-socialist Realities and Paradoxes of Appropriation in Serbia. In *Approaching Consumer Culture: Global Flows and Local Contexts*, ed. Evgenia Krasteva-Blagoeva, 113-129. Springer International Publishing.
- Simić, Marina i Ivan Simić. 2018. Država i materinstvo: (dis)kontinuiteti u politikama javne brige u deci u socijalističkoj Jugoslaviji i savremenoj Srbiji. U *Feministička teorija je za sve*, ur. Adriana Zaharijević i Katarina Lončarević, 221-237. Beograd: Fakultet političkih nauka i Institut za filozofiju i društvenu teoriju.
- Simić, Marina. 2014. Travel and the state after the 'fall': everyday modes of transport in post-socialist Serbia. In *Societies on the Move: Socialist and Post-Socialist Mobilities*, eds. Kathy Burrell and Kathrin Horschelmann, 173-193. Palgrave MacMillan.
- Simić, Marina. 2012. Kultura kao politika. U *Kultura, rod, građanski status*, ur. Daša Duhaček i Katarina Lončarević, 70-81. Beograd: Centar za studije roda i politike Fakultet političkih nauka.
- Simić, Marina. 2008. Izlaganje narodnosti kao tradicionalne kulture u Etnografskom muzeju u Beogradu: Istraživanje muzejske modernističke prakse. U *Muzeji u Srbiji: Započeto putovanje*, ur. Ljiljana Gavrilović i Marko Stojanović, 47-70. Beograd: Muzejsko društvo Srbije.
- Simić, Marina. 2008. Kratka skica za pregled razumevanja pojmova rasa i roda u zapadnoevropskoj nauci. U *Neko je rekao feminizam*, ur. Adriana Zaharijević, 200-216. Beograd: Centar za ženske studije i istraživanje roda i Žene u crnom.

Учешћа на научним конференцијама након последњег избора у звање

- 2019 "False transparency, fake procedures: performing social work in a Serbian town." *Track Change*
- 2018 „Америчке и српске студије културе: сусрети на маргини“. Сједињене Америчке Државе у друштвеним и хуманистичким наукама у Србији. Филозофски факултет Универзитета у Београду и Институт економских наука, Београд.
- 2018 (са Иваном Симићем). „Држава и материнство: (дис)континуитети у политикама јавне бриге у деци у социјалистичкој Југославији и савременој Србији“ фебруар.
- 2017 "Teaching postsocialism in a postsocialist country: everyday as a source of the political." *Is teaching always political? New challenges in higher education - Patterns Lectures 2016/2017, Vienna 24th-25th of November.*
- 2017 "(Not) Turning in the Widening Gyre": Impossibility of Ontological turn in Eastern Europe." *Retrospectives and Perspectives of Ethnology and Anthropology – International Scientific Conference to Mark the 70th Anniversary of the Institute of Ethnography SAAS. Ethnographic Institute SAAS, Staro selo Sirogojno, 8th-10th of September.*
- 2017 (with Danica Jović). "Anthropology and Folkloristics: Alfred Gell's Theory of Art and Understanding of Folklore" *Retrospectives and Perspectives of Ethnology and Anthropology – International Scientific Conference to Mark the 70th Anniversary of the Institute of Ethnography SAAS. Ethnographic Institute SAAS, Staro selo Sirogojno, 8th-10th of September.*
- 2015 „Музеализација социјалистичког наслеђа: случај Музеја историје Југославије“. Тумачења наслеђа: од прошлости ка будућности. Центар за род и политику, Факултет политичких наука, 27. новембар 2015.
- 2015 "Consuming 'others': postsocialist realities and paradoxes of appropriation in postsocialist Serbia." *New Consumer Practices of XXI-st Century: Anthropological Perspectives. New Bulgarian University, Sofia 23rd-25th of April.*

Академски опус Марине Симић је веома широк и обиман: објавила је 24 рецензирана рада, 7 поглавља у научним монографијама и зборницима радова и 12 нерцензираних радова (уводника, приказа и критика). Њени радови обухватају неколико главних тема теорије културе и студија културе, као што су класа, род и популарна култура. Колегиница Симић се такође бави културном и друштвеном теоријом, а посебно питањима алтеритета, онтолошког перспективизма у антропологији и теорији културе, те културним и друштвеним аспектима постсоцијалистичке трансформације у Европи.

Марина Симић је добитница више престижних стипендија и признања. То су, између осталих, *Patterns Lectures*, који додељују WUS Austria and ERSTE Foundation за имплементацију мастер курса Култура социјализма и постсоцијализма на Факултету политичких наука Универзитета у Београду и *Academic Fellowship Program (HESP)*, који јој је омогућио гостовање на Голдсмитс Колеџу у Лондону у летњем семестру 2014. и 2015. године.

1. Испуњеност услова за избор у звање

Обавезни услови: 1. Искуство у педагошком раду са студентима

Марина Симић има екстензивно искуство у раду студентима. Колегиница Симић је 4 године била сарадница у настави на Одељењу за социјалну антропологију Универзитета у Манчестеру, где је радила на предметима Култура и друштво I, Култура и друштво II, Култура и глобализација и Антропологија организација. Колегиница Симић је од 2010. године запослена на Факултет политичких наука у Београду најпре у звању доценткиње, а затим и ванредне професорке. Марина Симић предаје на свим нивоима студија. На основним студијама предаје предмете Теорија културе и Поткултуре, на мастер студијама предаје предмете Студије културе, Култура, друштво, појединац и Култура социјализма и постсоцијализма. На интердисциплинарном мастер програму Joint Master's Programme in Southeast European Studies, који организује Универзитет у Грацу и Факултет политичких наука Универзитета у Београду, колегиница Симић предаје на предмету Introduction into Interdisciplinary Approaches. На докторским студијама на Факултету политичких наука, колегиница Симић је ангажована на предметима Теоријско-истраживачки приступи и методе у теоријама културе и студијама медија и Истраживачки семинар.

Колегиница Симић предаје и на Филозофском факултету, Универзитета у Београду где предаје предмете Увод у проучавање материјалне културе и културног наслеђа, Етнолошка и антрополошка музеологија, а предавала је и предмет Антропологија сродства (шк. 2018-2019) и Национална етнологија – тело и идентитет (шк. 2018-2019).

Колегиница Симић предаје и на међународном мастер програму European Regional Master in Democracy and Human Rights in South East Europe, који организује Универзитет у Сарајеву и Универзитет у Болоњи, где је ангажована на предмету Methodology of scientific research and academic writing, где предаје методолошки кластер Ethnographic methods (6 часова у семестру).

Обавезни услови: 2. Позитивна оцена педагошког рада добијена у раду са студентима током целокупног изборног периода.

У пријави за избор у звање на основу Конкурса, кандидаткиња је доставила званичне извештаје студентске евалуације за целокупан период од последњег избора у звање. Студенти су рад колегинице Симић оцењивали високим оценама.

Теорија културе	Период	Просечна оцена
	2015-2016	3,15-5,00
Породиљско одсуство	2016-2017	
	2017-2018	3,67-5,00
	2018-2019	4,31-5,00

Култура социјализма и постсоцијализма	Период	Просечна оцена
	2015-2016	4,77
Породиљско одсуство	2016-2017	
	2017-2018	4,46-5,00
	2018-2019	4,83

Култура, друштво, појединац	Период	Просечна оцена
	2015-2016	4,58
Породиљско одсуство	2016-2017	
	2017-2018	4,46
	2018-2019	4,73

Антропологија рода и сродства	Период	Просечна оцена
	2018-2019	4,57

Национална етнологија/антропологија – Тело и идентитет	Период	Просечна оцена
	2018-2019	4,58

Увод у проучавање материјалне културе и културног наслеђа	Период	Просечна оцена

	2019-202	4,64-4,76
--	----------	-----------

Етнолошка и антрополошка музеологија	Период	Просечна оцена
	2019-2020	4,56

Обавезни услови: 3. Објављен један рад у категорији M21, M22 или M23.

Кандидаткиња је објавила **два рада** у категорији M21-M23. То су следећи радови:

Simić, Marina i Ivan Simić. 2019. “Who should care about our children?”: public childcare policy in Yugoslav socialism and its Serbian aftermath. *Journal of Family History* 44(2): 145–158. [<https://doi.org/10.1177/0363199019831402>] **M22** (Индексиран у бази Web of Science, на SSCI листи и SCImago листи)

Simić, Marina. 2018. “(Not) Turning in the Widening Gyre”: (Im)possibility of Ontological turn in Eastern Europe. *Anthropological Notebooks* 24(2): 61–73. [ISSN 1408-032] **M23** (Индексиран у бази Web of Science, на SSCI листи и SCImago листи)

У раду “Who should care about our children?”: public childcare policy in Yugoslav socialism and its Serbian aftermath“ обрађује се „култура бриге о деци“ као специфичан друштвеним феномен, различит у различитим епохама и друштвима. Аутори анализирају „реторику културне политике“ везане за материнство и децу и прате њене промене и континуитете у социјалистичкој Југославији и савременој Србији. Аутори показују да су се „родни режими“ и „реторика материнства“ мало променили са променом политичког система. Рад се заснива на анализи архивске грађе, етнографским подацима и неструктурираним интервјуима и показује истрајност патријархалних образаца културе, који се готово не мењају са променом политичког система.

У раду ““(Not) Turning in the Widening Gyre”: (Im)possibility of Ontological turn in Eastern Europe“ ауторка анализира појаву онтолошког обрта у савременој друштвеној и културној теорији. У раду се разматрају различити приступи који се збирно означавају као „онтолошки“ и описују основне карактеристике онтолошког

обрта у теорији културе: рефлексивност, концептуализација и теоријско експериментисање. Ауторка закључује да онтолошки обрт нуди радикалну платформу за проучавање политичности и указује на разлоге због којих ове могућности до сада нису биле уочене у домаћој академској средини.

Обавезни услови: 4. Објављен један рад у категорији M24

Кандидаткиња је објавила **пет радова** у овој категорији, али ћемо на овом месту приказати само један од њих и то:

Симић, Марина. 2018. Хетеростеротипи у приповеткама Стевана Сремца: оглед из домаће имагологије. *Зборник Матице српске за књижевност и језик* 66(2): 469-488. [UDC 821.163.41-32.09 Sremac S.] **M24**

У раду “Хетеростеротипи у приповеткама Стевана Сремца: оглед из домаће имагологије” анализирају се представе о другима у приповеткама Стевана Сремца. Крећући се од разумевања идентитета и стеротипа у имаголошким проучавањима књижевности, рад се фокусира на хетеростеротипе и идеју странца у приповеткама *Кир Герас* и *Ћир Моша Абенишаам или Историја о томе како је Ћир Моша изгубио једну своју повластицу*. Ауторка закључује да употреба етничког хумора у обе приповетке омогућава препознавање себе у другоме, који се она не доживљава као „монструозни сусед“ из других европских културних традиција, већ само као „сусед“, који иако „други“ не постаје „странац“.

Обавезни услови: 5. Објављених пет радова у категорији M51.

Кандидаткиња има објављена **један рад** у овој категорији, али зато има радове из виших категорија (M23 и M24) који, по Правилнику о минималним условима избора у звање, замењују радове у овој категорији. Прецизно, Комисија је у оквиру ове категорије обавезних услова идентификовала следећих **пет радова**:

Simić, Marina i Milica Skočajić. 2020. Istraživanje rodних politika „odozdo” – etnografija centra za socijalni rad. *Antropologija* 20(3) [UDK 343.6:305-055.2(497.11); 364.442:061.61(497.11)] **M51**

- Simić, Marina. 2019. Social construction of (post)postsocialist reality: ethnographic research into the everyday. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 67(1): 121-134. [DOI: <https://doi.org/10.2298/GEI1901121S> UDC 39:316.42"20"] **M24**
- Симић, Марина и Даница Јовић. 2018. Антропологија и фолклористика: проблем тумачења фолклорног дела и теорија Алфреда Гела. *Гласник Етнографског института САНУ* 66(2): 303-318. [DOI: <https://doi.org/10.2298/GEI1802303S> УДК 398:572.028] **M24**
- Симић, Марина. 2017. Антропологија државе: поглед на постсоцијализам. *Гласник Етнографског института САНУ* 65(1): 15-29. M24 [DOI: <https://doi.org/10.2298/GEI1701015S> УДК 572.027:321.6/.8"1990/20"] **M24**
- Simić, Marina. 2016. Moral (dis)order and social anomie: concepts of community and society in post-socialist Serbia. *Glasnik Etnografskog instituta SANU* 64(1): 93-105. [DOI:10.2298/GEI1601093SUDC316.334.52(497.11)"199/20"] **M24**

У раду „Istraživanje rodних politika 'odozdo' – etnografija centra za socijalni rad“, Марина Симић и Милица Скочајић испитују културу насиља у Србији и начине на који се родно засновано насиље дефинише и санкционише у државним установама у Србији, попут центра за социјални рад. Анализа презентована у овом раду заснива се на етнографском истраживању у једном Центру за социјални рад у западној Србији, који је спровела Марина Симић током 2018. године. Истраживање показује да се „култура насиља над женама“ препознаје као изразито негативна, али дубоко укореењена појава у нашем друштву, што нагони раднике и раднице центра да балансирају између законских одредница и захтева на локалу. С тим у вези је и њихово поступање у случајевима родно заснованог насиља и насиља на женама, чије је разумевање и санкционисање у великој мери одређено локалним контекстом.

У раду „Social construction of (post)postsocialist reality: ethnographic research into the everyday“ анализира се једна о основних теза Питера Бергера и Томаса Лукама, изнета у једној од најзначајнијих социолошки књига 20. века – Социјалној конструкцији стварности, по којој су простор и време свакодневице кључни за разумевање начина на који социјална стварност као таква настаје. Користећи наведени теоријско- методолошки оквир, ауторка нуди ново читање неких од централних тема постсоцијалистичке трансформације у Србији, као што су друштво, држава, морал и „нормалност“.

У раду „Антропологија и фолклористика: проблем тумачења фолклорног дела и теорија Алфреда Гела“ анализира се однос антропологије и фолклористике с посебним

освртом на разумевање уметности и уметничког дела у ове две дисциплине. Ауторке наводе да је разлика између фолклористике и антропологије пре свега у томе што се антропологија фокусира на социјални и културни „контекст” процеса, појава и артефаката, док се фолклористика, поготово у својим почецима, бавила проучавањем фолклорних уметничких форми. Антрополошки приступ у фолклористици допринео је да се фолклор посматра у конкретној комуникативној ситуацији, те да се фолклорне форме сагледају у друштвеном и културном контексту у којем настају. Међутим, инсистирање на „друштвеном контексту“ укинуло је разумевање уметничких дела по себи и ауторке предлажу да се уметничка дела почну посматрати као „естетске интервенције“. У ту сврху ауторке предлажу употребу теорије уметности Алфреда Гела, чија теорија до сада није превођења нити анализирана у домаћој академској средини.

У раду „Антропологија државе: поглед на постсоцијализам“ ауторка указује на основне правце у савременим антрополошким проучавањима државе као идеје и система институционалних пракси, а затим показује начине на који је тако концептуализована идеја држава операционализована у истраживањима европског постсоцијализма и бивше Југославије. Ауторка закључује да је антрополошко истраживање трансформације државног и политичког система, које обраћа пажњу на „културне процесе“ и праксе кључно за разумевање ових процеса и да може послужити као водич за разумевање савремених политичких процеса уопште.

У раду „Moral (dis)order and social anomie: concepts of community and society in post-socialist Serbia“ анализира се идеју која се често проналази у академској литератури о постсоцијалистичкој трансформацији у Србији да су ови процеси довели до „моралне дезинтеграције“ локалних заједница. Користећи сопствену етнографску грађу, ауторка закључује да овај опис одговара ауто-дескрипцији, коју је сретала код људи са којима је радила на терену и који друштво перципирају као мање-више кохерентну целину у којој важе јасна морална правила. Ауторка разматра како се овакве и сличне идеје „лаичке социологије“ односе према концептима заједнице и друштва, међусобно се преламајући и дефинишући.

Обавезни услови: 6. Цитираност од десет хетероцитата

Колегиница Симић је доставила екстензиван списак радова у којима су њени радови цитирани, а сви наведени се могу проверити у „google scholar“. Према овој

платформи, број радова у којима су цитирани радови колегинице Симић износи 173. Овде ћемо навести само неке, а остали се могу проверити на „google scholar“ платформи.

- Archer, Rory. 2012. Assessing Turbfolk Controversies: Popular Music between the Nation and the Balkans. *Southeastern Europe* 36(2): 178–207.
- Archer, Rory. 2018. 'It was better when it was worse': blue-collar narratives of the recent past in Belgrade. *Social History* 43(1): 30-55.
- Babić, Staša. 2019. Arheološka stratigrafija, ravna ontologija i tanka deskripcija. *Etnoantropološki problemi* 14(3): 811-831.
- Baker, Catherine. 2010. *Sounds of the Borderland: Popular Music, War and Nationalism in Croatia since 1991*. London and New York: Routledge.
- Blondel, Cyril, Guillaume Javourez et Marie Van Effenterre. 2015. Avant-propos. *Revue d'études comparatives Est-Ouest* 6(4): 7-34.
- Brković, Čarna. 2018. Epistemological eclecticism: Difference and the 'Other' in the Balkans and beyond. *Anthropological Theory* 8(1) 106–128.
- Брујућ, Марија. 2020. Роман „Снежни човек“ Давида Албахарија. Антрополошко читање. *Етноантрополошки проблеми* 15(1): 129-153.
- Dokić, Goran. 2017. States of Victimhood and Irreparable Losses: Serbian Veterans of the Post-Yugoslav Wars. *Гласник Етнографског института САНУ* 65(1): 97-110.
- Джорджевич, Иван. 2019. Политика на фудболом пољу: взаимоотношения между идеологией и спортом в Сербии. *Етнографическое обозрение* 5: 34-49.
- Ђорђевић, Иван. 2009. *Антропологија научне фантастике: традиција у жанровској књижевности*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Ђорђевић, Иван. 2015. *Антрополог међу навјацима*. Београд: Библиотека XX век.
- Ђорђевић, Иван. 2019. Politics on the football field. An overview of the relationship between ideology and sport in Serbia. In *Prospects for Anthropological Research in South-East Europe*, eds. Marina Martynova and Ivana Bašić, 153-177. Moscow-Belgrade: N. N. Miklouho-Maklay Institute of Ethnology and Anthropology Russian Academy of Sciences and Institute of Ethnography Serbian Academy of Sciences and Arts.
- Erdei, Ildiko. 2012. *Čekajući Ikeu: Potrošačka kultura u postsocijalizmu i pre njega*. Београд: SGC i Filozofski fakultet.
- Erdei, Ildiko. 2018. Consumer culture from socialist Yugoslavia to post-socialist Serbia: movements and moments. In: *Approaching Consumer Culture Global Flows and Local Contexts*, ed. Evgenia Krasteva-Blagoeva, 73-92. Springer.
- Гавриловић, Љиљана. 2007. *Култура у излогу: ка новој музеологији*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Гавриловић, Љиљана. 2009. *О политикама, идентитетима и друге музејске приче*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Gligoriјевић, Jelena. 2016. Serbia's Exit and Guča Trumpet Festivals as Micro-National Spaces: Between Nation Building and Nation Branding. In *Memory, Space and Sound*, eds. Johannes Brusila, Bruce Johnson, John Richardson, 125-144. Bristol: Intellect Ltd
- Jansen, Stef. 2015. *Yearnings in the Meantime: 'Normal Lives' and the State in a Sarajevo Apartment Complex*. New York and Oxford: Berghahn Books.

- Jovanović, Deana. 2016. Prosperous Pollutants: Bargaining with Risks and Forging Hopes in an Industrial Town in Eastern Serbia. *Ethnos* 83(3): 489-504
- Jovanović, Deana. 2018. The Politics of Simulation. Fake Repairs in a Serbian Industrial Town. *Südosteuropa* 66(1): 27-44.
- Jovanović, Deana. 2019. The thermodynamics of the social contract: Making infrastructures visible in the case of district heating in two towns in Serbia and Croatia. In *Post-Socialist Urban Infrastructures*, eds. Tauri Tuvikene, Wladimir Sgibnev, Carola S. Neugebauer, 38-53. London: Routledge.
- Kojanić, Ognjen. 2015. Nostalgia as a practice of the self in post-socialist Serbia. *Canadian Slavonic Papers* 57(3-4): 195-212.
- Ковачевић, Иван. 2015. *Историја српске антропологије*. Београд: Досије студио.
- Kovačević, Ivan i Dragana Antonijević. 2014. *Traženje značenja: Eseji iz antropologije i folkloristike*. Beograd: Srpski genealoški centar.
- Kovavević, Ivan i Marija Ristivojević. 2014. Antropologija muzike: od folka do roka. *Etnoantropološki problemi* 9(4): 1067-1083.
- Kovačević, S. Predrag. 2018. Between the First and the Second Serbia: On the political and class dimension of hip-hop subculture in Serbia. *Sociološki pregled* 52(3): 699-720.
- Lukić-Krstanović, Miroslava. 2009. Konstrukti i modeli spektakla: metodološka mapa/istraživačka instalacija. *Antropologija* 3:117-130.
- Matić, Miloš. 2011. Концептуализација културе у херитолошкој парадигми: Музејско намудривање са материјаленим. *Антропологија* 11(1): 116-142.
- Malešević, Miroslava. 2011. *Ima li nacija na planeti Ribok?: ogledi o politikama identiteta*. Beograd: Srpski genealoški centar.
- Milenković, Miloš. 2014. *Antropologija multikulturalizma: Od politike identiteta ka očuvanju kulturnog nasleđa*. Beograd: SGC i Filozofski fakultet.
- Milosavljević, Monika. 2019. Evidencija o životinjama u srednjem veku unutar kulturno-istorijske paradigme. *Etnoantropološki problemi n.s.* 14(3): 833-859.
- Milosavljević, Ljubica i Vladimira Ilić. 2019. On the Other Side of the Genre Boundary: An Anthropological Analysis of Compromises as Jazz Musicians' Strategy of Action. *Traditiones* 48(3): 21-41.
- Nielsen, Christian Axboe. 2020. Serbian Historiography after 1991. *Contemporary European History* 29(2020): 90-103.
- Petrović, Jelena. 2017. Conditional support for territorial migrations in Serbian national discourse. *Journal of Language, Aggression and Conflict* 5(2): 205 – 226.
- Petrović-Trifunović, Tamara. 2017. Artikulacija otpora u diskursu o protestima 1996/97. u Srbiji: politička borba vođena jezikom kulture i simboličke geografije. *Sociologija* 59(4): 476-496.
- Pešić, Mladen. 2013. Exhibitionary Complex: Architecture as an Exhibit. *Serbian architectural journal* 5(3): 282-305.
- Prelić, Mladena. 2020. Ičvičevo putovanje. Reprezentacija identiteta u romanu *London, Помаз* Petra Miloševića. *Etnoantropološki problemi* 15(1): 175-198.
- Radović, Srđan. 2009. *Slike Evrope: Istraživanje predstava o Evropi i Srbiji na početku XXI veka*. Beograd: Etnografski institute SANU.
- Radović, Srđan. 2013. *Grad kao tekst*. Beograd: Biblioteka XX vek.
- Spasić, Ivana. 2012. Jugoslavija kao mesto normalnog života: sećanja običnih ljudi u Srbiji. *Sociologija* 54(4): 577-594.
- Spasić, Ivana. 2013. *Kultura na delu: društvena transformacija Srbije iz burdijeovske perspektive*. Beograd: Fabrika knjiga.
- Spasić, Ivana i Tanja Petrović. 2011. Varijante „Treće Srbije”. *Filozofija i društvo* 23(3): 23-44.

- Hodges, Andrew. 2013. From Producers of “cognizant Publics” to Apolitical Experts? Analysing the media Engagements of scientists in Post-socialist Serbia. *Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristike* 50(1): 163–181.
- Hodges, Andrew. 2018. *Worker narratives of blame and responsibility during the 2018 crisis: the case of the Uljanik Shipyard, Croatia*. Leibniz: Leibniz-Institut für Ost-und Südosteuropaforschung
- Tuvikene, Tauri. 2018. Post- socialist (auto)mobilities: Modernity, freedom and citizenship. *Geography Compass* 12(3): 1-12.
- Croft, Hannah. 2014. War for the 21st Century?: Exploring the pre/postmodern conflict in narco-estado. *POLIS Journal (Journal of Politics and International Studies)*. 12 (winter): 3-51.
- Зарић, Милош. 2020. О убрзању времена из угла технолошке и спознајне инвентивности: структурално-семиолошка анализа романа „Времплов“. *Етно-антрополошки проблеми* 15(2): 418-447.

Обавезни услов: 7. Два рада са међународног научног скупа објављена у целини у категоријама М31 или М33

На основу евиденције утврђено је да је колегиница Симић учествовала на 5 међународних научних конференција након претходног избора у звање. У целини је са тих конференција објавила **2 научна рада**. То су радови:

- Simić, Marina. 2018. Consuming “Others”: Post-socialist Realities and Paradoxes of Appropriation in Serbia. In *Approaching Consumer Culture: Global Flows and Local Contexts*, ed. Evgenia Krasteva-Blagoeva, 113-129. Springer International Publishing. [ISBN 978-3-030-00225-1 <https://doi.org/10.1007/978-3-030-00226-8>] **M33**
- Simić, Marina. 2018. Teaching postsocialism in a postsocialist country: everyday as a source of the political. *Genero* 22: 143-161. [UDK 378.147::316.7(497.11)] **M33**

Рад „Consuming ‘Others’: Post-socialist Realities and Paradoxes of Appropriation in Serbia“ објављен је у зборнику радова *Approaching Consumer Culture: Global Flows and Local Contexts*, који је уредила Евегија Крастева-Благоева, а издао Springer International Publishing. У зборнику су окупљени радови са конференције „Нове потрошачке праксе у 21. веку: антрополошке перспективе“ („New Consumer Practices of XXI-st Century: Anthropological Perspectives“) одржаном на Новом бугарском универзитету (New Bulgarian University) у Софији од 23. до 25. априла 2015. године. У раду колегинице Симић се анализира идеја „(потрошачког) избора“ као централна карактеристика западне идеологије индивидуализма и њен утицај на разумевање потрошње у источној

Европи и Србији. Ауторка наводи да некритичко прихватање ове идеологије води ка поједностављеном виђењу потрошачке културе у источној Европи, која се обично тумачи као „потрошња слика запада“. Уместо тога ауторка предлаже етнографски засновано тумачење конзумеризма као парадоксалног процеса апропријације и диференцијације, који разоткрива сву сложеност изградње сопства у времену постсоцијалистичке „транзиције“.

Рад „Teaching postsocialism in a postsocialist country: everyday as a source of the political“, првобитно је представљан на конференцији „Да ли је професорски рад увек политички? Нови изазови високом образовању“ („Is Teaching always Political?: New Challenges in Higher Education“) одржаном у Бечу 24. и 25. новембра 2017. године у организацији Patterns Lectures. У раду се анализирају изазови проучавања и предавања о свакодневици постсоцијалистичке трансформације на просторима бивше Југославије. Ауторка се фокусира на искуства предавања на постдипломским студијама културологије на Факултету политичких наука и наводи да је највећи изазов налазио у подстицању студената да критички мисле о различитим видовима политичности и своја свакодневна искуства повежу са политичким и културним теоријама. Аутора закључује не само да је свако процес преношења знања политички, већ да прави изазов лежи у повезивању политичког и свакодневног.

Обавезни услови: 8. Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини у категорији М61 или М63

На основу евиденције утврђено је да је колегиница Симић након претходног избора у звање учествовала на 3 научна скупа националног значаја. У целини је са тих конференција објавила **3 научна рада**. То су радови:

- Simić, Marina. 2019. Američke i srpske studije kulture: susreti na margini. U *Sjedinjene američke države u društvenim i humanističkim naukama u Srbiji*, ur. Radina Vučetić i Vesna Aleksić, 217-227. Beograd: Institut ekonomskih nauka i Filozofski fakultet. [ISBN 978-86-89465] **M63**
- Simić, Marina i Ivan Simić. 2018. Država i materinstvo: (dis)kontinuiteti u politikama javne brige u deci u socijalističkoj Jugoslaviji i savremenoj Srbiji. U *Feministička teorija je za sve*, ur. Adriana Zaharijević i Katarina Lončarević, 221-237. Beograd: Fakultet

političkih nauka i Institut za filozofiju i društvenu teoriju. [ISBN 978-86-6425-051-1] **M63**

Simić, Marina. 2017. Muzealizacija socijalističkog nasleđa: preliminarna antropološka analiza

Muzeja istorije Jugoslavije. *Genero* 21: 117-135. [UDK 069.02:94:316.7] **M63**

Рад „Америчке и српске студије културе: susreti na margini“ објављен је у зборнику радова *Sjedinjene američke države u društvenim i humanističkim naukama u Srbiji*, који је изашао у издању Института економских наука и Филозофског факултета у Београду, а који су уредиле Радина Вучетић и Весна Алексић. Зборник обухвата радове представљене на конференцији „Сједињене Америчке Државе у друштвеним и хуманистичким наукама у Србији“, који је одржан на Институту економских наука у Београду, 6. и 7. децембра 2018. године. У раду се разматрају се тачке сусрета између америчких и српских студија културе. Ауторка наводи да иако су директни додир и преузимања између ове две академске праксе прилично ретки и спорадични, то не значи да се у домаћој академији не разматрају концепти и идеје који су централни за америчке студије културе. У раду се даље наводи да између ове две академске традиције постоје сличности у теоријским полазиштима и питањима која се постављају. Ауторка закључује да теме обрађиване у домаћој средини, или настале на искуствима домаће средине могу значајно допринети студијама културе уопште, а посебно оне америчким и то не само као спорадични гласови са маргине, већ као важан део академске критике који некада недостаје савременим студијама културе.

Рад „Država i materinstvo: (dis)kontinuiteti u politikama javne brige u deci u socijalističkoj Jugoslaviji i savremenoj Srbiji“ изашао је у зборнику радова са конференције „Неко је рекао феминизам. Феминистичка теорија у Србији данас“, коју су организовали Институт за филозофију и друштвену теорију и Факултет политичких наука Универзитета у Београду, од 8. до 11. фебруара 2018. године. У раду се анализира политика државне бриге о деци у Југославији након Другог светског рата и Србији након распада социјалистичке Југославије. Аутори закључују да је без обзира на промене у родним односима након Другог светског рата, брига о деци остала је примарно женски домен, што се није променило ни са званичном пронаталном политиком савремене српске државе. Иако су јаслице и обданишта у СФРЈ били организовани у складу са идеологијом рада и родне једнакости и имале за циљ да запосленим мајкама омогуће повратак на посао, капацитети тих установа никада нису

пратили број деце која би их потенцијално могла похађати. Слична ситуација је и у савременој Србији, где традиционална женска сродничка мрежа остаје главни извор помоћи у чувању децу и ослонац социјалне сигурности. То показује стабилност родних режима и континуитет између социјалистичког и постсоцијалистичког приступа јавној бризи о деци.

Рад „Музеализација социјалистичког наслеђа: preliminarna antropološka analiza Музеја историје Југославије“ први пут је изложен на конференцији „Тумачења наслеђа: од прошлости ка будућности“, која је одржава у Београду 27. новембра 2015. године у организацији Центар за род и политику, Факултет политичких наука Универзитета у Београду. У овом раду истражују се начине на које се социјалистичко наслеђе конструише кроз музејску праксу. Рад се фокусира на значај и значење поклона које су примали социјалистички лидери и њихову музеолошку институционализацију у Музеју историје Југославије. Користећи нова читања класичних антрополошких концепата дара и културне интимности, као и увиде нове музеологије, ауторка закључује да се кроз савремену сталну поставку овог музеја социјалистичка Југославија и савремена Србија обједињују у јединствени културни наратив.

Обавезни услов: 9. Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмете студијског програма факултета, односно универзитета, или научна монографија (са ИСБН бројем) из научне области за коју се бира, од избора у претходно звање.

Марина Симић је после последњег избора у звање објавила научну монографију *Ontološki obr: uvod u kulturnu teoriju alteriteta* (Mediterran Publishing, Нови Сад 2020), ISBN 978-86-6391-114-7. Монографија има 286 страница и садржи преко 250 јединица литературе, од којих су готово све на енглеском језику. Монографија испуњава све критеријуме научне монографије, садржи адекватан број ауто-цитата, написана је академским језиком и стилем, коришћења литература је адекватно употребљена и цитирана. Рецензенти монографије су Јелена Ђорђевић, редовна професорка Факултета политичких наука универзитета у Београду у пензији, Ивана Спасић, редовна професорка Филозофског факултета Универзитета у Београду и Срђан Радовић, виши научни сарадник Етнографског института САНУ.

Ова научна монографија представља прву књигу на нашем језику која се бави последњим од великих „обрта“ у друштвеним наукама и хуманистичким дисциплинама у двадесетом и двадесет првом веку. Кроз осам поглавља – *Онтолошки обрт*,

Анимизам, Дубока онтологија Филипа Десколе, Релациона онтологија Вивеироза де Кастро, Перспективизам, Мултинатурализам, Лов, Култура, онтологија, политика – ауторка информативно, компетентно, промишљено и вешто приказује, продубљује, анализира и критички процењује одабране приступе и теоријске проблеме које они настоје да реше.

У првом поглављу, насловљеном „Онтолошки обрт“, ауторка објашњава основне појмове онтолошког обрта у антропологији и смешта га у шири контекст савремених дебата у филозофији и културној теорији. Поглавље је изузетно информативно, обухвата све значајније теоријски правце и ауторе који су допринели настанку онтолошког обрта и представља својеврстан водич за разумевање теоријских поставки изнетих у остатку књиге. Ауторка објашњава да основе онтолошког обрта треба тражити у савременом антрополошком проучавању алтеритета, које се ослања на више теоријских праваца, укључујући спекулативни реализам, онтологију оријентисану на објекте, теорију актера-мрежа и Делезову филозофију. Ауторка даље у тексту објашњава сложене путеве рецепције ових праваца у антропологији и теорији културе, посебно се осврћући на тзв. кембричку онтолошку школу насталу у првој деценији 21. века, чији аутори су били заинтересовани за онтолошки статус ствари. Њихов рад био је директно инспирисан радовима Мерлин Стратерн, Роја Вагнера и Вивеироза де Кастро, који је уједно и најзначајнији аутор овог теоријског правца. Ауторка представља и радове из области студија науке и технике и теорије актера-мрежа, који су били значајни за развој овог теоријског правца. Посебно се помињу радови Бруна Латура и Анмари Мол. У последњем делу поглавља ауторка представља тзв. „амазонски онтолошки обрт“, који се односи на концептуалне поставке настале на проучавању аутохтоних народа Јужне Америке, чији су главни теоретичари Вивеироз де Кастро и Тања Столзе Лима. Концепти перспективизма и мултинатурализма, који су развили ови теоретичари биће предмете анализе у наредним поглављима.

У овом поглављу ауторка објашњава и „проблем другости“ као централно питање културне антропологије и студија културе. Обе дисциплине баве се културом „других“ у најширем смислу те речи и обе су „друге“ на више различитих начина. Користећи ову идеју другости која се фрактално прелама у идентитету обе дисциплине и њеним теоријским и предметним одредницама, ауторка објашњава да онтолошки обрт представља радикализацију теоријских поставки претходних „обрта“ у антропологији и студијама културе, који су се у великој мери заснивали на проблему „репрезентације“. Немогућност да се други репрезентују ван нашег сопственог оквира

анализе навела је ауторе онтолошког обрта да радикализују начине на који се може мислити разлика заснивајући то мишљење на изградњи новог концептуалног апарата који би омогућио истинско разумевање алтеритета.

У другом поглављу ауторка објашњава интелектуално порекло савремених теорија онтолошког обрта у антропологији, које се може пронаћи у савременом антрополошком и филозофском интересовању за анимизам. Ауторка објашњава да расправе о значењу овог појма далеко превазилазе оквире традиционалних академских интересовања за анимизам. Нова тумачења анимизма појавила су се у последњих двадесетак година не само у студијама религије, што би се могло очекивати, већ и у теорији уметности, филозофији и критичкој и културној теорији. Ауторка посебно издваја радове Давида Абрама и Грејама Харвеја, у којима се анимизам разуме као специфична „релациона епистемологија и онтологија” и радове филозофкиња Доне Харавеј и Изабел Стенгерс, који анимизам користе као теоријску основу за излазак из уобичајених модернистичких парадигми разумевања објеката и не-људских ентитета. Ауторка објашњава да различите дефиниције анимизма носе у себи јасне карактеристике свог порекла, које се тешко може ослободити негативних колонијалних асоцијација и да управо због тога анимизам представља добар водич за разумевање „других”, који су често били дефинисани кроз „неадекватност” својих сазнајних капацитета, односно кроз „дефицит” својих онтологија. Ослањајући се на теорије анимизма савременог француског антрополога Филипа Десколе и филозофкиње Изабел Стенгерс, ауторка предлаже „деколонизовану” теорију анимизма, која се посматра као специфична онтологија за чије разумевање је потребан нови концептуални апарат који се заснива на „перспективистичкој прагматици”, коју су развили Вивеирос де Кастро и Тања Столзе Лима и које ће ауторка представити у наредним поглављима.

У трећем и четвртом поглављу ауторка представља рад два кључна аутора онтолошког обрта: француског теоретичара Филипа Десколе и бразилског антрополога Вивеироса де Кастра, чије расправе о анимизму су отвориле пут настанку онтолошког обрта у антропологији и теорији културе. Филип Дескола је француски теоретичар, чији радови представљају велике синтезе бројних антрополошких студија о разноликим могућностима мондијације (осветовљења, *worlding*), од који је посебно значајано обимно и код нас непроведено дело *Иза природе и културе*. Радови Филипа Десколе извршили су велики утицај не само на ауторе онтолошког обрта у антропологији, већ и на бројне друге теоретичаре, укључујући Бруна Латура и филозофа Мишела Сера. Значај Филипа Десколе за развој онтолошког обрта огледа се

у успостављању схеме од четири онтологије: анимизам, натурализам, тотемизам и аналогизам. Ове онтологије посматрају се као равноправне и представљају логичне изразе могућности моделирања људског искуства. Ови модуси омогућују средства за спајање различитих свакодневних искустава у друштвеном животу у релативно кохерентну схему које су људи који у њој оперишу само делимично свесни. Супротстављајући онтологију натурализма и онтологију анимизма, Дескола не даје примат ни једном од ових модалитета, већ предлаже радикално напуштање модернистичких концепата и ново промишљање идеја природе и културе на којем се заснива културна теорија. Ове идеје постаће основа за онтолошко промишљање теоријских концепата којима барата културна теорија.

У поглављу „Релациона онтологија Вивеироза де Кастро“, ауторка објашњава основе теоријске поставке овог аутора, које је Вивеироз де Кастро у великој мери развио кроз дијалог са Филипом Десколом. Његов значај огледа су у успостављању кључних концепата онтолошког обрта: перспективизма и мултинатурализма. Вивеироз де Кастро перспективизам посматра као специфичну антропологију или културну теорију, која се може разумети и као одређена онтологија, а не само „поглед на свет“. Вивеироз де Кастро поставља питање би била филозофија трансформисана овако схваћеном онтологијом. Према овом аутору поента није само то да наша мисао треба да буде трансформирана мишљењем других, већ да треба створити простор за мисао која би била свесна „теоријске имагинације свих људи“. Овако замишљена теорија култура има за циљ да трансформише наше претпоставке тако што ће их ставити под лупу теоријских поставки других и изложити их интервенцији истинског алтеритета, који се не може анализирати теоријским апаратом којим уобичајено баратамо. Зато Вивеироз де Кастро предлаже успостављање нових концепата за њихово разумевање.

У наредним поглављима износе се и анализирају централни концепти теоријског програма онтолошког обрта: перспективизам (поглавље „Перспективизам“) и мултинатурализам (поглавље „Мултинатурализам“ и показују могућности њихове теоријске и истраживачке употребе (поглавље „Лов“). Ауторка објашњава да постоје да постоје две супротстављање идеје перспективизма: онтолошки и епистемолошки. У епистемолошком перспективизму се претпоставља да је перспектива субјективни поглед на реалност, који постоји изван нас и његова формула се мало поједностављено може изразити у максими: један/јединствен свет – мноштво погледа на свет (перспектива). Иако је ова прва идеја део нашег уобичајеног свакодневног схватања света, постоји значајна филозофска традиција која припада онтолошком

перспективизму и коју спадају Лајбниц, Спиноза, Вајтхед, Делез и Гатари. Онтолошки перспективизам који се описује у овом поглављу јесте једна варијанта филозофског онтолошког перспективизма. У онтолошком перспективизму наглашава се да је реалност сама релација са окружењем (односно сама перспектива), што се у јужноамеричком перспективизму преводи у формулу: перспективе (погледи на свет) су исте, оно што се мења јесте свет који видимо. То има кључне последице за наше разумевање културе. Ако је уобичајена мултикултуралистичка формула: један свет, више репрезентација (култура), монокултуралистичка је једна репрезентација (култура) – више светова. Ова идеја захтева радикално промишљање наших концепата културе, како би могли да изразе разлике у свету који их конципира на начин радикално другачији од нашег. У овим поглављима ауторка истражује теоријске могућности другачијег конципирања културе, које би се заснивало на перспективистичким примесима и који би омогућило реконцептуализацију кључних појмова теорије културе, укључујући и саму идеју културе.

У поглављу насловљеном „Култура, онтологија, политика“ ауторка сумира излагања изнета у овој књизи и даје путоказ за даље промишљање ових тема. Ауторка указује на значај, који онтолошки обрт има не само за промишљање кључних појмова теорије културе и антропологије, већ и за друге дисциплине. Ауторка се посебно осврће на појам антропоцена и Латуров концепт „природекултуре“ и показује да савремена теорија културе мора да се суочи са изазовима које доноси „радикална другост“ (алтеритет) ако жели да буде истински теоријски, филозофски и политички релевантна.

Комисија закључује да књига Марине Симић представља изузетан и оригиналан допринос теорији културе. У књизи се најчешће полази од антрополошких проблема и идеја ка ширим питањима културне теорије. Ауторка изузетно добро познаје материју о којој пише, а чија рецепција је код нас готово потпуно изостала. Ауторка добро познаје интерну логику ових теорија, али је способна да истовремено задржи „неутрални поглед“ изван њих, чиме успева да читаоцима пружи неку врсту водича кроз савремене онтолошке теорије у антропологији и студијама културе. Зато ова књига нуди нешто што је веома недостајало у домаћој академској средини и, својом иновативношћу, обавештеношћу и утемељеношћу, биће драгоцен као увод у досад слабо мапиран терен нових теоријских праваца у теорији културе. Ова књига представља критичку анализу важних савремених теоријских токова и може служити као ослонац и инспирација за примену у даљим истраживањима која ће предузимати

посленици у читавом низу сродних друштвених и хуманистичких дисциплина. Стога ова монографија представља иновацију и научни допринос не само у нашим националним оквирима већ и шире.

Обавезни услови: 10. Развој научно-истраживачког подмлатка

Марина Симић је кроз бројна менторства и учешће у комисијама за стицање научних звања допринела развоју научног подмлатка. Колегиница Симић је била чланица комисије за израду 32 мастер рада, менторка за 19 мастер радова и менторка је за 3 пријављене докторске тезе, чија израда је у току (кандидаткиње Јелена Михајлов, Драгана Мартиновић и Лара Кончар). Била је чланица или председница комисије за одбрану 5 докторских дисертација на Факултету политичких наука и Филозофском факултету Универзитета у Београду. Колегиница Симић активно подстиче рад студената у оквиру Центра за студије културе, којим руководи на Факултету политичких наука где је заједно са студентима организовала низ трибина и предавања под називом „Пролеће културе“, која су била изузетно посећена. Заједно са докторандом Факултета политичких наука, Милошем Ничићем колегиница Симић је приредила специјални број Гласника Етнографског института (2017) посвећен „антропологији државе“. Заједно су написали и уводни текст за овај број: Симић, Марина и Милош Ничић. 2017. Антропологија државе: допринос студија бивше Југославије. *Гласник Етнографског института САНУ* 65(1): 7-13. Колегиница Симић је такође објавила један научни рад у категорији М24 са докторандкињом Филолошког факултета, Универзитета у Београду, који се налази у списку објављених радова. Коначно, колегиница Симић је написала велики број препорука младим студентима који су своје школовање наставили на постдипломским студијама на престижним универзитетима у Европи и Америци.

Обавезни услови: 11. Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације

Марина Симић је била чланица, односно председница комисије за одбрану 5 докторских дисертација:

Митровић, Маријана. 2017. *Улога популарне музике у конструисању родних идентитета у постсоцијалистичкој Србији*. Београд: Филозофски факултет.

Оцић, Соња. 2018. *Култура самопомоћи: случај Србије*. Београд: Факултет политичких наука. (председница комисије)

Степановић, Ивана. 2019. *Приватност у доба нових информационих технологија: антрополошка истраживања у Србији*. Београд: Филозофски факултет.

Јеремић, Владан. 2020. *Функције уметничких пракси у условима транзиције у Србији 1991-2008*. Београд: Факултет политичких наука. (председница комисије)

Николић, Катарина. 2020. *Визуелно кодирање музике у фотографијама на омотима грамофонских плоча у продукцији 70их и 80их година у САД и Великој Британији*. Београд: Филозофски факултет.

Обавезни услови: 12. учешће у комисијама за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама

Од последњег избора у звање, колегиница Симић је била менторка за израду 19 мастер радова и чланица или председница комисије за израду 32 мастер радова. Колегиница Симић је била у комисији за израду мастер радова следећих студената: Аида Јакоб, Маја Милић, Emvalee Usawaprem, Лана Радисављевић, Катарина Томовић (2020); Саша Ћирковић, Ивана Ђорђевић, Милица Трајковић, Александра Аксентијевић (2019); Јелена Стефановић, Тамара Петковска, Мина Дамњановић, Јелена Гудељ, Бојан Вукадиновић, Адријано Биршчек, Јелена Стефановић (2018); Даница Грујић, Ана Симић (2017); Урош Петровић, Филип Отовић Вишњић, Марија Станојчић, Мирјана Штетић, Милица Бобић, Марија Тарабук, Ивона Вранчевић, Јована Бозало (2016); Александра Ђорђевић, Вида Савић, Соња Станисављевић, Марина Малајмаре, Милица Лазаревић, Јелисавета Ћириловић, Ивана Павловић (2015).

Марина Симић је била и председница комисије за одбрану једног магистарског рада:

Петричевић, Паула. 2019. *Уцењивачи идентитети: домети и границе политике идентитета*. Београд: Факултет политичких наука.

Марина Симић је од последњег избора у звање била менторка за следеће мастер радове:

Аврамовић, Александра. 2015. *Феминистичке извођачке праксе у Републици Србији од 1990. до 2015. године*. Београд: Факултет политичких наука.

Николетић, Оливера. 2015. *Трансформација моде у социјализму на примеру рада модне креаторке Верице Котарац*. Београд: Факултет политичких наука.

Stanisavljević, Sonja. 2015. *A gender-relational aspects of (self)Balkanization in Emir Kusturica's Underground*. Belgrade: Faculty of Political Science.

Вурдеља, Нина. 2016. *Аутономни културни простори постсоцијалистичког*

- Југословенског друштва: три студије случаја*. Београд: Факултет политичких наука. Београд: Факултет политичких наука.
- Dragaš, Sunčica. 2016. *Reintegration and sustainability of refugee resettlement: the case study of Serb returnees in Croatia using an anthropological approach*. Belgrade: Faculty of Political Science.
- Јанковић, Јована. 2016. *Цез у Југославији од Другог светског рата до деведесетих година XX века*. Београд: Факултет политичких наука.
- Кончар, Лара. 2016. *Етнографија свакодневног живота на крузеру: феминистичка перспектива*. Београд: Факултет политичких наука.
- Крстић, Катарина 2016. *Од конструкције до реконструкције: излагачка делатност Музеја савремене уметности у Београду од његовог настанка до данас*. Београд: Факултет политичких наука.
- Милинков, Никола. 2016. *Феномен црног таласа: ангажовани филмови у Србији од 1961. до 1971. године*. Београд: Факултет политичких наука.
- Јаковљевић, Маја. 2018. *Алеја заслужних грађана: смрт као јавно добро*. Београд: Факултет политичких наука.
- Пенезић, Марија. 2018. *Улога турбо-фолка у конструисању идентитета од деведесетих до данас*. Београд: Факултет политичких наука.
- Васић, Мирослав. 2019. *Музеј који памти: Утицај културне политике на музејске праксе и разумевање националне културе у Народном музеју у Београду*. Београд: Факултет политичких наука.
- Вукићевић, Јелена 2019. *Биополитика рађања у савременој Србији на примеру представе „Црвена: самоубиство нације” Миње Богавац*. Београд: Факултет политичких наука.
- Маринковић, Мина. 2019. *Идеја заједништва у спорту у СФРЈ и њена трансформација у савременој Србији: културолошка анализа*. Београд: Факултет политичких наука.
- Omeragić, Anesa. 2019. *Understanding the rise and internationalisation of online alt-right's subculture: how memes are changing political culture worldwide*. Belgrade: Faculty of Political Science.
- Поповић, Уна. 2019. *Промишљање Балкана у западноевропским уметничким праксама након 2000. године*. Београд: Факултет политичких наука.
- Нешић, Маја. 2019. *Мотив страха од вештачке интелигенције у филмовима XX и XXI века*. Београд: Факултет политичких наука. Београд: Факултет политичких наука.
- Бркљач, Слободан. 2020. *Идеологија конзумеризма у блогovima и јутјуб постovima популарних српских инфлуенсера*. Београд: Факултет политичких наука.
- Рајчић, Тијана. 2020. *Утицај културних политика на историју опере Народног позоришта у Београду*. Београд: Факултет политичких наука.

Изборни услови. 1. Стручно-професионални допринос

На основу евиденције, Комисија утврђује да је колегиница Симић пружио важан стручно професионални допринос у следећим аспектима:

- Заменица главне и одговорне уреднице часописа *Genero*
- Чланица редакције часописа *Гласник Етнографског музеја*
- Уредница специјалног броја *Гласник Етнографског Института САНУ* 2019, 67(1) „Теоријско наслеђе Питера Бергера и Томаса Лукмана“
- Уредница специјалног броја *Гласник Етнографског института САНУ* 2017, 65(1) „Антропологија државе“
- Рецензије научних радова у следећим часописима: *Social Anthropology*; *East European Politics and Societies*; *Journal of Literature, Culture and Literary Translation*; *Journal of Baltic Studies*; *Anthropology Matters*; *Teaching Anthropology*; *Етно-антрополошки проблеми*; *Гласник Етнографског института САНУ*; *Психологија*; *Антропологија*; *ЦМ – часопис за управљање комуницирањем*; *Genero*; *Synthesis*; *Гласник Етнографског музеја у Београду*; *Годишњак факултета Политичких наука у Сарајеву*; *Африка – студије уметности и културе*; *НОЕМА – часопис за друштвену и хуманистичку мисао*
- Рецензије следећих научних монографија: Martynova, Marina and Ivana Bašić. Eds. *Prospects for Research in South-East Europe*. Moscow-Belgrade: N. N. Miklouho-Maklay Institute of Ethnology and Anthropology RAS, Moscow and Institute of Ethnography SAAS, Belgrade; Brujić, Marija. *Evropeizacija u Srbiji početkom XXI veka: Antropološka analiza sociokulturnih promena u periodu evrointegracija*. Beograd: Filozofski fakultet i Dosije studio.
- Чланица и председница комисије за одбрану горе наведених мастер и докторских теза
- Чланица комисије за избор у звање ванредног професора на Филозофском факултет Универзитета у Београду, 2019. године
- Сарадница на научно-истраживачким пројектима „Родна равноправност и култура грађанског статуса: историјска и теоријска утемељења у Србији“ (47021) и „Културно наслеђе и идентитет“ (177026), које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије

Изборни услови: 2. Допринос академској и широј заједници

- Чланица савета Факултета политичких наука од 2015. до 2018. године

- Чланица стручног тела Министарства просвете, науке и технолошког развоја за признавање страних високо-школских диплома (Агенција за квалификације Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије)
- Руководитељка мастер програма културологије на Факултету политичких наука Универзитета у Београду
- Руководитељка Центра за студије културе Факултета политичких наука – Универзитета у Београду
- Руководитељка Интердисциплинарног програма друштвених наука у Истраживачкој станици Петница од 2014. до 2016. године
- Стручна сарадница на програмима антропологије и интердисциплинарном програму друштвених наука у Истраживачкој станици Петница где је од последњег избора у звање одржала 9 предавања
- Предавачица на међународној летњој школи Summer School of the Jean Monnet Network for Applied European Contemporary History, 2019.
- Предавачица на међународној школи визуелне антропологије International School of Visual Anthropology, Center for Visual Anthropology, 2018.
- Добитница награде Етнографског института САНУ за најбољу књигу из етнологије и антропологије на српском језику за 2013. и 2014. годину (награда је додељена после последњег избора у звање)

Изборни услови 3: Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству

- Радно ангажовање у настави (професорка по позиву) на Одељењу за енологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду (на предметима Антропологија рода и сродства (шк. 2018-2019), Национална етнологија: тело и идентитет (шк. 2018-2019), Увод у проучавање материјалне културе и културног наслеђа (шк. 2019-2020, 2020-2021), Етнолошка и антрополошка музеологија (шк- 2019-2020, 2020-2021).
- Предавачица по позиву на међународном мастер програму European Regional Master in Democracy and Human Rights in South East Europe, који организује Универзитет у Сарајеву и Универзитет у Болоњи (шк. 2019-2020, 2020-2021).

- Предавачица на интердисциплинарном мастер програму Joint Master's Programme in Southeast European Studies, који организује Универзитет у Грацу и Факултет политичких наука Универзитета у Београду
- Учешће у горе наведеним комисијама на Филозофском факултету, Универзитета у Београду
- Чланица европског удружења социјалних антрополога (European Association of Social Anthropologists)
- Чланица међународне асоцијације за етнологију и фолклор (International Society for Ethnology and Folklore)
- Предавање по позиву на Универзитету у Грацу под насловом "The kosmos of cosmopolitanism: popular music and politics of belonging in Serbia" (6. мај 2015); јавно предавање по позиву поводом обележавања 75 година Етнографског института САНУ у Галерији науке и технике САНУ под насловом „Етнографија српског постсоцијализма: теренски рад у урбаним срединама“ (14. новембар 2017); предавања по позиву на Универзитету Виадрина у Франкфурту (The European University Viadrina Frankfurt) под називом “Everyday life of post-postsocialism: social construction of reality and its anomie“ (15. децембар 2019)

3. Мишљење о испуњености услова за избор у звање редовног професора

На основу увида у резултате рада на научно-истраживачком и педагошком раду Комисија закључује да је Марина Симић од избора у звање ванредне професорке на Факултету политичких наука Универзитета у Београду дала значајан допринос области теорије културе и студија културе. При томе треба истаћи да број радова и других услова за избор у звање редовне професорке превазилазе минималне услове који су за то потребни. Од избора у звање ванредног професора кандидаткиња објавила осамнаест радова, те да је тринаест радова од значаја за избор у звање редовне професорке, а према ближим критеријумима за избор у наведено звање. Осим научних радова, колегиница Симић је написала и велики број приказа и критичких осврта, што показује њену сталну активност у академској заједници. Колегиница Симић је такође била рецензенткиња у великом броју угледних домаћих и страних академских часописа, а била је ангажована као рецензенткиња научних монографија.

Не треба заборавити да су студије културе и теорија културе интердисциплинарна поља, која обухватају историјска, антрополошка и савремена проучавања културе. Колегиница Симић има радове из готово свих области савремене теорије културе. Њен рад обухвата све важне области савремених студија културе: културну теорију, питања класе и рода, али и потрошње, популарне и високе културе, укључујући теме из књижевности и студија музеја. Радови колегинице Симић из области културне теорије заснивају се на интердисциплинарном истраживању најсавременијих теоријских проблема из интердисциплинарних поља теорије културе, културне антропологије и социјалне филозофије. Такође, колегиница Симић објавила је радове и из проучавања савремених културних феномена постсоцијалистичких друштава и етаблирала се као софистицирана аналитичарка њених бројних и разноликих културних израза. Колегиница Симић је изградила значајан истраживачки профил и у земљи и у иностранству, о чему сведоче објављени радови, велики број домаћих и страних цитата на руском, француском и енглеском језику из више научних области (антропологије, социологије, студије културе, књижевности, историје и археологије), као и позиви за међународна предавања.

Комисија посебно скреће пажњу да је кандидаткиња предала или и даље предаје и на другим високо-образовним установама у земљи и иностранству: на Одељењу за етнологију и антропологију Филозофског факултета Универзитета у Београду и Европском регионалном мастер програму (European Regional Master in Democracy and Human Rights in South East Europe) Универзитету у Сарајеву и Универзитета у Болоњи, а предавања по позиву је одржала и на Одсеку за културалне студије Универзитету у Риједи и Центру за студије Југо-источне Европе (the Centre for Southeast European Studies) Универзитета у Грацу.

Педагошки рад колегинице Симић оцењен је високим оценама и на Факултету политичких наука и на Филозофском факултету Универзитета у Београду. При томе, треба истаћи да је колегиница Симић је веома активна и у популарисању науке и раду са младима. Од последњег избора у звање, колегиница Симић је била менторка или чланица комисије за израду 51 мастер рада и 5 докторских теза. У току своје каријере држала је предавања у Коларцу, учествовала на бројним трибинама и округлим столовима и дуги низ година била руководитељка различитих програма у Истраживачкој станици Петница, где је организовала велики број семинара и одржала низ предавања.

Марина Симић је у свом досадашњем раду показала изузетну посвећеност научном и предавачком раду, али и институционалном развоју Теорије културе, као дисциплине. Колегиница Симић је ангажована као руководитељка Центра за студије културе и руководитељка Мастер програма културологије на Факултету политичких наука Универзитета у Београду. Изузетно широко образована и веома активна у академском животу и у Србији и у иностранству, са истанчаним смислом за истраживачки рад као и за теоријско мишљење Марина Симић има све квалитете који су неопходни за ваљано изучавање широке и сложене области као што је Теорија културе и студије културе. Ангажман колегинице Симић у угледним домаћим и међународним академским установама, као и број и квалитет објављених радова, потврђују репутацију колегинице Марине Симић као угледне теоретичарке и проучаваоца културе у свим њеним аспектима.

3. Предлог за избор кандидата у звање редовног професора

На основу свега изнетог, Комисија је стекла уверење да Марина Симић испуњава све услове и критеријуме предвиђене законима и актима Београдског универзитета, и предлаже Наставно-научном већу Факултета Политичких наука, Универзитета у Београду, да донесе предлог одлуке да се Марина Симић изабере у звање редовне професорке за област Теорија културе и студије културе, те да се предлог са пратећом документацијом упути Универзитету у Београду на даљу процедуру.

У Београду, 1. децембра 2020. године

КОМИСИЈА

Проф. др Јелена Ђорђевић, редовна професорка факултета Политичких наука Универзитета у Београду (у пензији), председавајућа

Проф. др Радосав – Ратко Божовић, редовни професор факултета Политичких наука
Универзитета у Београду (у пензији), члан

Проф. др Ивана Спасић, редовна професорка Филозофског факултета Универзитета у
Београду, чланица